

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р СТЕФКА НАУМОВА

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност

„ДОЦЕНТ”, обявен в ЮЗУ в ДВ бр. 55 / 19 юли 2011 г.

ЗА КАНДИДАТ 1 В КОНКУРСА

1. Александър Драганов Димитров, юрист, доктор по право – кандидат за академичната длъжност „доцент”, по мое мнение, заслужава най-висока оценка за своята цялостна научноизследователска и преподавателска дейност от аспирантските години до днес. В тази връзка не мога да пропусна защитата на първата у нас докторска (кандидатска) дисертация по т. нар. „право иа СИБ” през м. март 1979, около две десетки негови стойностни монографични разработки, студии и публикации в специализирани наши и чуждестранни издания и активно участие в ред национални и международни конференции, посветени не само на частноправната материя с международен елемент. Освен с безспорните си качества на роден научен работник и преподавател, той е доказан практик-юрист със завидна професионална кариера: експерт в международна организация, президентски съветник, извънреден и пълномощен посланик...

2. По профила на конкурса за доцент д-р Александър Димитров депозира, по мое мнение, монографичен труд от висока проба: „Международно частно право на Европейския съюз. Основи” (изд. 2011 г.), в обем на 304 стр. – първо научно изследване на Съюзното частно право в държавите-членки в това число и в нашата страна. Трудът е синтез

на изключително широка по обхват частноправна материя с трансграничен (международен) елемент: Дял I – понятие, източници и субекти на МЧП-ЕС и Дял II – глави четвърта, пета и шеста: международна компетентност и производство по граждански дела, приложимо право, признаване и изпълнение на чуждестранни решения и други актове. Авторът борави с изключително многобройни нормативни актове, ползва на място богатата практика на Съда на ЕС и познава в детайли националната и европейската доктрина. Това съвсем не е случайно: личи си школата на проф. Владимир Кутиков!

Лично аз срещнах трудности при посочване на приносните моменти на представения труд и то не поради тяхната липса, а тъкмо обратното – поради тяхното изобилие: МЧП – ЕС в голяма степен е *terra incognita* – основателно отбелязва на с. 19 авторът. Това му предоставя широко поле за издигане на принципно нови научни тези, постановки и законодателни предложения. Но тук възниква друга опасност – за научна стойност на новите решения и тяхната солидна аргументация. Веднага следва да подчертая, че д-р Ал. Димитров е превъзмогнал тези трудности и изкушението: за всеки нерешен от теорията казус – нова теза, характерно за младите научни работници. Той е правник с висока теоретическа подготовка и голям професионален опит.

Несъмнен научен интерес и безспорен принос на автора са:

А) тезата-констатация за наличието на два паралелни самостоятелни (автономни) правопорядъка – публичноправен и частноправен, като и двата са иманентна съставна, но и обособена част от Правото на ЕС. От нея и солидните нормативни аргументи логично произтича обективният правнонормативен извод и прагматичен научен извод за МЧП – ЕС като важен инструмент за развитие на общностните отношения;

Б) анализът на съюзните актове, учредителните документи на ЕС, на законодателството на държавите-членки и българското частно право, както

и дълбокото навлизане в съюзната доктрина предоставят широки възможности за обогатяване на понятийния апарат на МЧП – ЕС с множество нови определения: например дефиницията за Съюзно частно право. Това определение на свой ред предполага и обуславя научния извод за обединяването на материалните и процесуални съюзни норми в единно материално и процесуално право на ЕС.

В) уникална за научната теория е предложената и солидно аргументирана система на източниците на Правото на ЕС и респективно на МЧП – ЕС – основни, допълнителни източници, които счита за вътрешни, съюзни източници и други (външни) източници, а всички източници са предмет на обстоен анализ. Субектният състав на МЧП – ЕС е допълнен и обогатен с новите съюзни форми на сдружаване – Европейското обединение по икономически интереси, Европейското дружество и Европейското кооперативно дружество;

Г) за първи път комплексно са изследвани всички есенциални въпроси, както вече подчертах, не само материалноправни, но и процесуалноправни. Пример за това е Глава четвърта, посветена на международната юрисдикция на съдилищата на държавите-членки и производството по граждански дела;

Д) освен посочените в общ вид научни приноси монографичният труд включва редица предложения с адресати магистратите и специалистите, боравещи с материята на частното право с международен елемент: примерно относно реда за проверка на международната компетентност по Регламент 44/2001. Той съдържа интересни идеи *ca de lege ferenda* и подлага на анализ нови съюзни законодателни актове.

Е) хабилитационният труд е подкрепен със солиден, но прецизен литературен апарат, а езикът на автора е изключително богат, но юридически перфектен.

3. Научното изследване на Съюзното частно право – като самостоятелен правен ред е по принцип нова материя, в която авторът, както вече отбелязах в самото начало, умело преодолява „подводните рифове”, свързани с относителната неизследваност на този правопорядък. Наличието на спорни моменти в монографията, което е напълно естествено за пионерна разработка, „рикошира” от нейните безспорни научни достойнства, категорично приносен характер и значима роля за практиката.

4. Монографичният труд на д-р Ал. Димитров и другата негова изследователска продукция и дълголетна преподавателска дейност са в пълна хармония със закона и канона на научната доктрина. Затова като член на журито ще гласувам „за” неговото избиране за редовен доцент в ЮЗУ.

(проф. д-р Стефка Наумова)